

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 233.119 van 3 december 2015

in de zaak A. 213.683/VII-39.215.

In zake : 1. Cornelia REMEYSEN
 2. Eddy BEYENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Noël Devos en Guido Van den Eynde
 kantoor houdend te 2440 Geel
 Diestseweg 155
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 15 september 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen van 3 juli 2014 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout van 5 januari 2012, houdende het verlenen van de milieuvergunning aan de BVBA Korondy voor het verder exploiteren en veranderen van een pluimveehouderij, gelegen aan de Steenweg op Zondereigen 64 te Turnhout, ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 oktober 2015.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bram Vangeel, die loco advocaten Noël Devos en Guido Van den Eynde verschijnt voor de verzoekende partijen, en kamerverantwoordelijke Jo Van De Ven, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De BVBA Korondy dient op 29 september 2011 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout een milieuvergunningsaanvraag in strekkende tot de hernieuwing van de vergunning voor een bestaande pluimveehouderij met 20.000 kippen, de verandering ervan door de verplaatsing van 2.000 dieren en de uitbreiding met een bovengrondse ingekuipte tank voor de opslag van 3.000 liter petroleum en een opslagplaats voor 38 m³ dierlijk mest.

3.2. Na een openbaar onderzoek, verleent het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout op 5 januari 2012 de gevraagde milieuvergunning voor een termijn van 20 jaar.

3.3. Tegen die beslissing stellen de verzoekende partijen op 10 februari 2012 bestuurlijk beroep in bij de deputatie van de provincie Antwerpen.

3.4. Op 7 juni 2012 verklaart de deputatie van de provincie Antwerpen het beroep ontvankelijk doch ongegrond. De beroepen beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout wordt bevestigd, met dien verstande dat de aanvraag voor de mestopslagplaats zonder voorwerp wordt verklaard.

3.5. Eerste verzoekster en haar, inmiddels overleden, echtgenoot dienen tegen voormeld besluit een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad van State.

3.6. Bij arrest nr. 226.272 van 30 januari 2014 vernietigt de Raad van State het besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen van 7 juni 2012 op grond van de volgende overwegingen:

“12. Artikel 2, lid 1, van richtlijn 2011/92/EU van 13 december 2011 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, waarbij richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985 van de Raad betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (hierna : MER-richtlijn 85/337/EEG) wordt gecodificeerd, luidt:

‘De lidstaten treffen de nodige maatregelen om te verzekeren dat een vergunning vereist is voor projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben, onder meer gezien hun aard, omvang of ligging, en dat een beoordeling van hun effecten plaatsvindt alvorens een vergunning wordt verleend. Deze projecten worden omschreven in artikel 4’.

Artikel 4 van dezelfde richtlijn bepaalt:

‘1. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 4, worden de in bijlage I genoemde projecten onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10.

2. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 4, bepalen de lidstaten voor de in bijlage II genoemde projecten of het project al dan niet moet worden onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10, zulks:

a) door middel van een onderzoek per geval,
of

b) aan de hand van door de lidstaten vastgestelde drempelwaarden of criteria.

De lidstaten kunnen besluiten om beide onder a) en b) genoemde procedures toe te passen.

3. Bij het onderzoek per geval of bij de vaststelling van drempelwaarden of criteria bij de toepassing van lid 2 moeten de relevante selectiecriteria van bijlage III in acht worden genomen.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de overeenkomstig lid 2 door de bevoegde instanties verrichte bepalingen ter beschikking van het publiek worden gesteld'.

Bijlage II bij die richtlijn vermeldt onder rubriek 1, e) : 'Intensieve veeteeltbedrijven (voor zover niet in bijlage I opgenomen)'.

13. MER-richtlijn 85/337/EEG werd in de Belgische interne rechtsorde omgezet bij besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (hierna : besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004). Bijlage II bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 somt de categorieën van projecten op waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, § 2 en § 3, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een project-MER of een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet worden opgesteld. Onder rubriek 1, e), worden de volgende 'Intensieve veeteeltbedrijven' vermeld :

- ° Stal met 60.000 tot 85.000 plaatsen voor ander gevogelte dan legkippen of met 40.000 tot 60.000 plaatsen voor legkippen, en geheel of gedeeltelijk gelegen in een ander gebied dan 'agrarisches gebied in de ruime zin'.
- ° Stal met 2000 tot 3000 plaatsen voor varkens andere dan zeugen en geheel of gedeeltelijk gelegen in een ander gebied dan 'agrarisches gebied in de ruime zin'.
- ° Stal met 2500 plaatsen of meer voor mestkalveren.
- ° Stal met 1000 tot 2500 plaatsen voor mestkalveren en geheel of gedeeltelijk gelegen in een ander gebied dan 'agrarisches gebied in de ruime zin'.
- ° Gemengde inrichting voor gevogelte als de verhouding van het aantal plaatsen voor legkippen t.o.v. de drempel 60.000 + het aantal plaatsen voor ander gevogelte dan legkippen, struisvogels of struisvogelachtigen t.o.v. de drempel /85.000 groter dan 1 is.
- ° Gemengde inrichting voor varkens van meer dan 20 kg als de verhouding van het aantal plaatsen voor zeugen t.o.v. de drempel van 900 + het aantal plaatsen voor varkens andere dan zeugen t.o.v. de drempel van 3000 groter dan 1 is.
- ° Stal met 1000 plaatsen of meer voor struisvogels en

struisvogelachtigen’.

14. Bij arrest van 24 maart 2011 heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat de voormelde Vlaamse regelgeving niet aan de eisen van artikel 4, leden 2 en 3, van MER-richtlijn 85/337/EEG, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III daarbij, voldoet, voor zover deze regelgeving drempelwaarden en selectiecriteria vaststelt die enkel met de omvang van het betrokken project rekening houden (H.v.J. 24 maart 2011, Commissie/België, C-435/09).

Uit bijlage II bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 blijkt niet dat met betrekking tot de ‘intensieve veeteeltbedrijven’ die al dan niet moeten worden onderworpen aan een milieueffectenbeoordeling, voldoende rekening werd gehouden met de criteria in bijlage III bij MER-richtlijn 85/337/EEG. Bijgevolg dient de hoger aangehaalde bepaling onder bijlage II, rubriek 1, e), bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 buiten toepassing te worden gelaten.

Voorts heeft het Hof van Justitie in een arrest van 7 januari 2004 bevestigd dat artikel 2, lid 1, van MER-richtlijn 85/337/EEG in samenhang met artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van die richtlijn, rechtstreekse werking heeft, ook al laten die bepalingen een zekere beoordelingsmarge voor de lidstaat bij de omzetting (H.v.J. 7 januari 2004, Wells, C-201/02).

15. Uit punt B.2 van de omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011, (Belgisch Staatsblad 31 augustus 2011), die specifiek werd opgemaakt naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, blijkt overigens dat het Vlaamse Gewest van oordeel is dat, in afwachting van een wijziging van de regelgeving, alle instanties die als advies- of vergunningverlener optreden bij vergunningsaanvragen voor concrete projecten die onder het toepassingsgebied van de omzendbrief vallen, het concrete project moeten onderzoeken om te bepalen of de vergunningsaanvrager een milieueffectenrapport moet opmaken.

16. Uit de gegevens van de zaak blijkt niet dat het met het bestreden besluit vergunde project het voorwerp is geweest van een afzonderlijke MER-screening.

In dit verband kan uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 15 mei 2012, waarin wordt gesteld dat ‘er geen significante negatieve impact te verwachten valt van de bedrijfsuitbating op de natuurlijke kenmerken van het betreffende vogel- en habitatrichtlijngebied’, niet worden besloten dat het onderzoek van die adviesverlenende instantie concreet toegespitst was op de relevante criteria voor een MER-screening, zoals aangegeven in de omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011”.

3.7. Vervolgens wordt de beroepsprocedure tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout van 5 januari 2012 hernomen. In dat kader wordt opnieuw een aantal adviezen ingewonnen:

- a) op 31 maart 2014 adviseert de afdeling Milieuvergunningen (hierna: AMV) gunstig over de aanvraag;
- b) het departement Ruimte Vlaanderen verleent een stilzwijgend gunstig advies;

c) de Provinciale Milieuvergunningscommissie (hierna: PMVC) stelt op 13 mei 2014 voor de beroepen beslissing van 5 januari 2012 op te heffen en de gevraagde milieuvergunning te weigeren. De opslagplaats voor 38 m³ dierlijke mest kan zonder voorwerp worden verklaard.

3.8. Op 5 juni 2014 beslist de deputatie van de provincie Antwerpen om de behandelingstermijn van het beroep met een maand te verlengen, gelet op het verzoek van de vergunningsaanvrager om te reageren op het ongunstige advies van de PMVC.

3.9. In een nieuw advies van 24 juni 2014 adviseert de PMVC gunstig in de zin dat de beroepen beslissing van 5 januari 2012 kan worden bevestigd, mits de aangevraagde opslagplaats voor 38 m³ dierlijke mest zonder voorwerp wordt verklaard.

3.10. Met het thans bestreden besluit van 3 juli 2014 verklaart de deputatie van de provincie Antwerpen het bestuurlijk beroep ongegrond en bevestigt zij in hoofdde de beroepen beslissing. Het onderdeel van de aanvraag met betrekking tot de mestopslagplaats wordt evenwel zonder voorwerp verklaard.

Dit besluit steunt onder meer op de volgende overwegingen:

“Gelet op de ligging van de inrichting in agrarisch gebied van het gewestplan Turnhout; dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften; dat er in het verleden verschillende bouwvergunningen werden verleend;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting, die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met voormelde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Gelet op de aard van de activiteiten en de getroffen preventieve maatregelen worden van het project geen aanzienlijke (milieu)effecten verwacht; dat dit wordt bevestigd in het advies van AMV; dat het opstellen van een MER deze informatie niet zou verbeteren en bijgevolg geen duidelijke meerwaarde biedt in de verdere besluitvorming omtrent dit project; dat op basis van het aanvraagdossier kan aangenomen worden dat de opmaak van een project-MER geen meerwaarde zal zijn bij het beoordelen of het project aanzienlijke milieueffecten zal veroorzaken; dat de aanvraag derhalve niet

MER-plichtig is;

Overwegende dat de PMVC in zitting van 13 mei 2014 oordeelde dat de vergunning niet verleend kan worden omdat de verduidelijkingsnota van de exploitant over de m.e.r.-screening geen deel heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek; dat de heer Herijgers (als vertegenwoordiger van exploitant) argumenteerde dat deze nota nu net werd toegevoegd aan het dossier om aan te tonen dat alle gegevens die vandaag in een m.e.r.-screeningsnota zouden moeten staan reeds opgenomen werden in het oorspronkelijke aanvraagdossier; dat hiermee wordt aangetoond dat er geen nieuwe elementen werden toegevoegd, zodat het openbaar onderzoek niet geschaad is; dat tevens dient opgemerkt te worden dat het toevoegen van een m.e.r.-screeningsnota onmogelijk bij de indiening van de milieuvergunningsaanvraag kon toegevoegd worden, omdat er hiervoor op dat moment nog geen wettelijke verplichting bestond, m.a.w. wettelijk was voorheen ter zake niets voorzien; dat deze nota net met zijn verwijzingen naar het aanvraagdossier aantoont dat alles op een correcte manier verlopen is; dat gelet op het bovenstaande de PMVC haar advies heeft herzien en zij van oordeel is dat het openbaar onderzoek niet geschaad is, omdat de betreffende nota geen bijkomende informatie bevat die essentieel is voor een volledige en correcte inschatting van de aan de exploitatie verbonden nadelen en risico's; dat derden-belanghebbenden bij de uitoefening van hun inzage- en bezwaarrecht wel degelijk kennis kunnen krijgen van alle gegevens waarop de vergunningsbeslissing gebaseerd is; dat deze argumentatie tevens aantoont dat het arrest van de Raad van State (R.v.St., 19 juni 2014, nr. 227.742), ter zitting van de PMVC neergelegd door de beroepende partij, geen betrekking heeft op dit dossier; dat er immers geen bijkomende informatie toegevoegd werd die essentieel is voor het inschatten van de nadelen en risico's van deze exploitatie; dat de bijkomende nota van de exploitant net aantoont dat alle informatie reeds aanwezig was in het oorspronkelijke aanvraagdossier; dat het betreffende arrest van de Raad van State stelt dat een passende beoordeling onderdeel dient uit te maken van het openbaar onderzoek; dat uit de adviezen blijkt dat de opmaak van een passende beoordeling voor dit dossier niet vereist is;

Overwegende dat de rubriek voor de opslagplaats voor 38 m³ dierlijke mest (28.2.c.1) zonder voorwerp kan worden verklaard, zoals ook gesteld in de adviezen van de AMV en de PMVC;

Overwegende dat de adviezen van de AMV (incl. het subadvies van ANB) en de PMVC, in de mate van hetgeen hierboven in de overwegingen wordt weergegeven, in aanmerking worden genomen;

Overwegende dat voor de evaluatie van de elementen aangebracht door de beroeper, gehoord door de PMVC, verwezen wordt naar het advies van de PMVC, zoals hierboven weergegeven;

Overwegende dat uit de toepassing van de in artikel 3 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 vermelde beoordelingsschema's blijkt dat de gevraagde activiteiten van die aard zijn dat ze niet relevant zijn voor wat betreft invloed op het watersysteem; dat de aanvraag bijgevolg voldoet aan de in artikel 5 opgesomde doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe

veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het ingediende beroep ongegrond te verklaren, het collegebesluit te bevestigen, mits het zonder voorwerp verklaren van rubriek 28.2.c.1, zoals omschreven door de PMVC”.

IV. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 11 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna: milieuvergunningsdecreet), van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van “de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het motiverings- en het zorgvuldigheidsbeginsel”.

De verzoekende partijen stellen dat het bestreden besluit steunt op een MER-screening en een MER-screeningsnota die pas bij het dossier werden gevoegd na een eerder gewezen vernietigingsarrest en, bijgevolg nadat het openbaar onderzoek en de procedure in eerste aanleg was afgerond, terwijl deze documenten als doorslaggevend te beschouwen zijn voor de beoordeling van de betrokken vergunningsaanvraag, gelet op het gezag van gewijsde van het vernietigingsarrest. Uit vaste rechtspraak van de Raad van State en uit artikel 11 van het milieuvergunningsdecreet, blijkt dat het aanvraagdossier volledig ter inzage moet liggen tijdens het openbaar onderzoek en nadien niet meer op essentiële punten mag worden gewijzigd, op straffe van schending van een substantiële vormvereiste. De MER-screening en de MER-screeningsnota moeten als essentieel worden beschouwd. Er werd dan ook onvoldoende rekening gehouden met de belangen van derden-belanghebbenden. Met name werd geen

nieuw openbaar onderzoek georganiseerd en evenmin werd bekendgemaakt dat het opstellen van een project-MER niet noodzakelijk was. Het bestreden besluit, dat in graad van beroep werd genomen, kan een fout in het openbaar onderzoek niet meer goedmaken en evenmin kan in dit besluit een motivering worden teruggevonden waarom aan de regels van het openbaar onderzoek zou zijn voldaan.

5. In haar memorie van antwoord repliceert de verwerende partij dat, gelet op de aard van de activiteiten en de getroffen preventieve maatregelen, geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn. Daarentoe verwijst zij naar het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: ANB) van 10 maart 2014 waarin wordt gesteld:

“De te verwachten milieueffecten naar beschermde natuurwaarden in de omgeving zijn indirecte effecten via de luchtemissies met eutrofiërende en verzurende deposities op gevoelige vegetaties.

Op basis van de op de biologische waarderingskaart aanwezige actuele beschermde vegetaties, grootte van het bedrijf en de ligging van het bedrijf (hoofdzakelijk ten noorden van de meest nabijgelegen speciale beschermingszones) kunnen we afleiden dat de mogelijke invloed van het bedrijf door luchtemissie (met verzurend en vermestend effect) zeer beperkt zal blijven.

Er is geen risico op betekenisvolle aantasting van habitats in speciale beschermingszones. De uitwerking van een passende beoordeling is niet nodig.

Op basis van de gegevens in het dossier concludeert het Agentschap voor Natuur en Bos dat de vergunningsplichtige activiteit geen betekenisvolle aantasting veroorzaakt aan de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone. Er dient dus geen passende beoordeling te worden opgemaakt.

Op basis van bovenstaande uiteenzetting stelt het Agentschap voor Natuur en Bos vast dat de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad. De aanvraag wordt gunstig geadviseerd.

Op basis van de beschikbare informatie concludeert het ANB dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben op aanwezige natuurwaarden”.

Dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn wordt bevestigd in het advies van de AMV. Op basis van het aanvraagdossier kan worden aangenomen dat de opmaak van een project-MER geen meerwaarde zal zijn bij het

beoordelen of het project aanzienlijke milieueffecten zal veroorzaken, zodat de aanvraag niet MER-plichtig is.

Voorts zet de verwerende partij uiteen dat het advies van de PMVC van 13 mei 2014 stelt dat de oorspronkelijke aanvraag dateert van vóór de nieuwe wetgeving, waardoor de MER-screening is geregeld door de omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011 voor intensieve veehouderijen. Het systeem van de omzendbrief kent geen aparte MER-screeningsnota als bijlage bij de vergunningsaanvraag. De vernietiging door de Raad van State van het besluit van 7 juni 2012 heeft te maken met het ontbreken van een aparte MER-screeningsparagraaf, zoals vereist door omzendbrief LNE 2011/1.

Zij wijst er bovendien op dat de PMVC, na verlenging van de behandelingstermijn van het beroep, opnieuw alle partijen heeft gehoord en een nieuw advies heeft uitgebracht op 24 juni 2014. De vertegenwoordiger van de exploitant heeft ter zitting van de PMVC geargumenteed dat de verduidelijkingsnota precies aan het dossier werd toegevoegd om aan te tonen dat alle relevante gegevens reeds in het aanvraagdossier waren opgenomen. Op die manier wordt aangetoond dat er geen nieuwe elementen werden toegevoegd, zodat het openbaar onderzoek niet werd geschaad. Ook wordt opgemerkt dat het toevoegen van een MER-screeningsnota onmogelijk was bij de indiening van de milieuvergunningsaanvraag, omdat er op dat punt wettelijk nog niets was voorzien.

Die nota bevat geen bijkomende informatie die essentieel is voor een volledige en correcte inschatting van de aan de exploitatie verbonden nadelen en risico's en derden-belanghebbenden hebben bij de uitoefening van hun inzage- en bezwaarrecht wel degelijk kennis kunnen krijgen van alle gegevens waarop de vergunningsbeslissing is gebaseerd.

Daarenboven benadrukt de verwerende partij dat de PMVC haar mening steeds kan herzien op grond van bijkomende verklaringen van een partij, en dat het onjuist is om te stellen dat de PMVC zonder nieuwe elementen tot een

ander besluit is gekomen aangezien het net op basis van de nieuwe verklaringen - die uiteraard een nieuw element uitmaken - is dat men tot een nieuw inzicht en een nieuwe conclusie is gekomen. De herziening door de PMVC is gebaseerd op duidelijk aangehaalde gronden.

Tot slot onderstreept de verwerende partij dat de PMVC opmerkt dat de MER-screening destijds geen onderdeel uitmaakte van het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek maar volgens de bepalingen van de omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011 moest gebeuren tijdens de milieuvergunningsprocedure, en dat ook de huidige regelgeving uit het MER-screeningsbesluit van 1 maart 2013 deze mogelijkheid trouwens toelaat.

6. In hun memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen dat het feit of het project al dan niet ernstige milieueffecten teweegbrengt of MER-plichtig zou zijn, niet relevant is. Voorts betwisten zij dat er geen nieuwe elementen zijn aangehaald in de screeningsnota. Waarom is er immers dan een tweede hoorzitting gevraagd, verleende de PMVC een negatief advies en verwees de exploitant niet gewoon naar de eerdere stukken? Het is volgens hen duidelijk dat de verwerende partij zich heeft gesteund op de MER-screeningsnota om tot haar beslissing te komen en dat dit stuk essentieel was voor die beslissing, terwijl derden-belanghebbenden er geen kennis van hebben kunnen nemen. Tot slot merken zij op dat de Raad van State reeds heeft geoordeeld dat de MER-screening in dit project noodzakelijk was en dat de verwerende partij de beslissing van 7 juni 2012 in strijd met de geldende bepalingen heeft genomen. Volgens hen gaat het niet op om rechten van derden-belanghebbenden te miskennen door te verwijzen naar de regelgeving waaruit zou blijken dat er geen MER-screeningsplicht bestond, terwijl de Raad van State reeds heeft geoordeeld dat de MER-screening noodzakelijk was. Als het werkelijk onmogelijk was de nota toe te voegen bij de aanvraag, had men het openbaar onderzoek moeten heropenen of de aanvraag weigeren. Een nieuwe aanvraag, met een nieuw openbaar onderzoek had dan wellicht soelaas kunnen bieden. De omzendbrief LNE 2011/1 bepaalt trouwens dat “[d]e initiatiefnemer [...] evenwel geen nieuwe informatie of essentiële

wijzigingen in de informatie [kan] aanbrengen ten opzichte van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag”.

7. In hun laatste memorie benadrukken de verzoekende partijen nog dat er op het ogenblik van de indiening van de vergunningsaanvraag wel degelijk een verplichting tot MER-screening bestond, zoals blijkt uit arrest nr. 226.272 van 30 januari 2014.

Beoordeling

8. Een vernietigingsarrest brengt de overheid terug in de positie waarin zij haar bevoegdheid, die zij tevoren onwettig heeft uitgeoefend, opnieuw, en ditmaal wettig, kan uitoefenen rekening houdend met onder meer het vernietigingsarrest van de Raad van State.

In de tijd gezien heeft de kennisgeving van arrest nr. 226.272 van 30 januari 2014 meegebracht dat de zaak weer in de toestand werd gebracht waarin ze zich bevond na het indienen van het bestuurlijk beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout van 5 januari 2012, maar voor het onderzoek ervan door de verwerende partij.

9. In dit geval moet bij het te verlenen rechtsherstel rekening gehouden worden met de volgende juridische context.

Bij decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: decreet van 23 maart 2012) worden verscheidene decretale bepalingen gewijzigd om ze in overeenstemming te brengen met het arrest van het Europees Hof van Justitie van 24 maart 2011 waarbij werd geoordeeld dat de Vlaamse regelgeving niet voldeed aan de eisen van richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de

milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. Ter uitvoering van dit decreet werd het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening genomen (hierna: besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013). Dit besluit is in werking getreden op 29 april 2013. Voortaan moet bij de vergunningsaanvraag voor een inrichting of de verandering van een inrichting, op straffe van onvolledigheid, een goedgekeurd milieueffectrapport, een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting en de definitieve beslissing daarover of een project-MER-screeningsnota worden gevoegd (artikel 5, § 5, van Vlarem I, zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013).

Bij wijze van overgangsmaatregel bepaalt artikel 13, § 1, van het decreet van 23 maart 2012 dat milieuvergunningsaanvragen die bij de bevoegde overheid werden ingediend voor de datum van de inwerkingtreding van de artikelen 2, 2°, 3, 5 tot 8, 10 en 12 van dit decreet, “uitgevoerd” (lees: behandeld) worden “overeenkomstig de procedure die van toepassing was op dat ogenblik”. Voornoemde artikelen van het decreet van 23 maart 2012 zijn in werking getreden op 29 april 2013 (artikel 22 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013).

De vergunningsaanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid, werd bij de bevoegde overheid ingediend op 29 september 2011. Derhalve zijn op die aanvraag niet de bepalingen van het decreet van 23 maart 2012 en het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 van toepassing, maar wel de omzendbrief LNE 2011/1 “Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie t. België)” van 22 juli 2011 (Belgisch Staatsblad 31 augustus 2011). Deze omzendbrief, uitgevaardigd in afwachting van de wijziging van de MER-regelgeving, reikt “richtsnoeren” aan voor de “behandeling van nieuwe en hangende vergunningsaanvragen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze omzendbrief vallen”, onder meer doordat “de vergunningverlenende overheid ervoor [moet] zorgen dat voorafgaandelijk aan

de beslissing over de vergunningsaanvraag een screening wordt uitgevoerd” en zij “in de motivering van haar beslissing over de vergunningsaanvraag een duidelijk identificeerbare passage [moet] opnemen waaruit op afdoende wijze blijkt dat het project gescreend is”. Een screening als vermeld in deze omzendbrief houdt in dat “voor het concrete project nagegaan wordt of het, in het licht van zijn concrete kenmerken, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben” en dat “[a]ls uit de screening voor het concrete project blijkt dat er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, [...] de vergunningsaanvrager een milieueffectrapport [moet] opmaken”.

Voorts wordt in deze omzendbrief gesteld dat “[d]e vergunningverlenende overheid [...] de screening [kan] uitvoeren op basis van onder meer de gegevens uit de vergunningsaanvraag”, dat “[i]n voorkomend geval [...] de adviesverlenende instanties relevante gegevens aan[reiken]”, dat “[v]anzelfsprekend [...] nuttige informatie die werd aangereikt via het openbaar onderzoek, in de screening [wordt] betrokken”, dat “het aangewezen [kan] zijn dat de initiatiefnemer bijkomende verduidelijkende informatie aan de vergunningverlenende overheid bezorgt” maar hij “evenwel geen nieuwe informatie of essentiële wijzigingen in de informatie [kan] aanbrengen ten opzichte van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag”.

10. Gelet op de geschetste juridische context, vloeit uit arrest nr. 226.272 van 30 januari 2014 niet voort dat een MER-screeningsnota steeds onderdeel moet zijn van het openbaar onderzoek. De verzoekende partijen tonen niet met concrete argumenten aan dat te dezen de MER-screening werd uitgevoerd op basis van gegevens die als een essentiële wijziging van de vergunningsaanvraag moeten worden beschouwd.

Het middel is ongegrond.

V. Heropening van de debatten

11. Het verslag van het auditoraat is beperkt tot het onderzoek van het eerste middel. Het onderzoek van de zaak moet bijgevolg worden voortgezet.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent de debatten.

2. De Raad van State gelast het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat met een aanvullend onderzoek van de zaak.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie december tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeyts,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.
De griffier	De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeyts